

[Per Federspiel.]

handling i udvalg; det må stå i lovenes tekst, hvad der gælder.

For mig rummer denne tilstand ganske uhyggelige perspektiver. Den danske mand, der gifter sig med en udlænding og vil rejse her til landet med sin kone, risikerer, at hun standses af fremmedpolitiet. Hun risikerer efter vor middelalderlige fremmedlovs § 14 at blive sat ind til foranstaltning og senere deportation. Hans hustru skal have opholds- og arbejdstilladelse her i landet og er underkastet politiets forgodtbefindende, og det fremgår ikke mindst af lovforslagets motiver, men også af forhandlingerne i landstingsudvalget, at det netop er det, man har ønsket; man ønsker at se den fremmede an.

Med den højttærede formands tilladelse vil jeg gerne have lov at citere fra betænkningens side 26 noget, som er ganske karakteristisk for dette lovforslag og dets tilblivelse; man skriver dér:

„Faren for, at et ægteskab mellem ægtefæller af forskellig nationalitet ikke vil holde, er vel, særlig hvis ægtefællerne er vokset op i lande med forskellige livsforhold, betydelig større, end når det drejer sig om et ægteskab, hvor begge ægtefæller er af samme nationalitet.“

Dette står der med rene ord. Det er denne godtkøbsfilosofi, som der ikke foreligger noget som helst erfaringsmæssigt grundlag for, der er begrundelsen for dette forslag.

Nu kunne man naturligvis tilgive en lapsus af denne art, hvis lovforslaget iøvrigt var underbygget med en virkelig grundig undersøgelse af dets konsekvenser, men det er ikke tilfældet. Man må tænke på den omhu, hvormed de nordiske familieretslove, hvormed de handelsretlige love, vekselrettens, checkrettens områder er gennemarbejdet i deres konsekvenser, før en fællesnordisk lovgivning er indført. Her lader man stå til. Man håber, at de mange familieretlige, internationale privatretlige, forsorgsretlige spørgsmål og de rent praktiske spørgsmål om, hvordan de mennesker, der f. eks. gifter sig i udlandet, skal kunne få et pas, vil blive løst på en eller anden måde. Men en virkelig gennemtænkning og gennemarbejdelse af problemerne foreligger ikke. Heller ikke under den omhyggelige behandling, der er foregået i landstinget, hvor man hovedsagelig har beskæftiget sig med det principielle, er der sket en klarlæggelse af disse forhold. Jeg må derfor anse det for overordentlig betænkeligt i et sådant hastværk at gennemføre en lovgivning, der utvivlsomt vil kræve

ganske anderledes forberedelse og undersøgelse af dens konsekvenser.

Med hensyn til den politimæssige side af sagen må jeg nære de allerstørste betæneligheder ved, at dette lovforslag gennemføres. Det siges i betænkningen side 27, at man vil gerne have, at myndighederne skal kunne bedømme ansøgerindens egnethed. Med andre ord: politiet, indenrigsministeriet, myndighederne i det hele taget skal bedømme, om den fremmede hustru, en dansk mand har valgt sig, nu virkelig er egnet. Jeg kan ikke se andet end, at dette minder mig i ganske uhyggelig grad om den lovgivning, der gennemførtes i Tyskland, som forbød ægteskaber af visse racemæssige grunde.

Det andet formål, nemlig den fællesnordiske statsborgerret, som man må have haft for øje ved lovforslagets udarbejdelse, er også i meget ringe grad tilgodeset. De fremskridt, der gøres i retning af en ligestilling af de nordiske landes borgere i deres egne lande, kan måles i millimeter. Den eneste virkelige ændring er, at de mennesker, der nu fra de andre nordiske lande ville kunne opnå indfødsret ved lov, for fremtiden kan opnå den ved administrativ handling ved at indgive begæring til kommunalbestyrelsen; det er dog ikke nogen væsentlig forskel.

Foreningen „Norden“ har netop i disse dage på sit årsmøde her i København opfordret regering og rigsdag til at søge tanken om den nordiske statsborgerret virkeliggjort; så at den, der er født i et nordisk land, automatisk bliver borger i dette land. Dette ideal kan måske ikke nås med det samme, men det foreliggende lovforslag er i hvert tilfælde ikke noget fremskridt i retning af en realisation af denne tanke.

Endelig finder jeg grund til at gøre nogle bemærkninger i anledning af, at det også anføres som begrundelse for lovforslaget, at den hidtidige ordning er utidsvarende. Man betragter det som noget moderne at berøve en mand adgangen til selv at vælge sin hustru, så at hun kan blive af samme nationalitet som han, og det vil dog være det normale, at hustruen vil følge sin familie. Man begrunder dette med, at den hidtidige danske ordning er utidsvarende, og henviser til moderne lovgivning på dette område.

Jeg vil imidlertid påpege, at dette er et falsum. Det er ikke rigtigt, at moderne lovgivning går i denne retning. De forbilleder, man i så henseende henviser til, er De Forenede Stater i Amerika og Canada, der jo er udprægede emigrantlande, lande, hvor man skal skabe en ny befolkning og derfor må